

แผ่นดินไหวในไบลาน: ทำนายเหตุการณ์หรือเพียงบันทึก

ดอกรัก พยัคศรี

นักวิชาการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

จากเหตุการณ์แผ่นดินไหวที่ จ.เชียงราย ที่ผ่านมา (๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗) ก่อให้เกิดความเสียหายเป็นอย่างมาก ในขณะที่เดียวกันก็มีข่าวคราวเกี่ยวกับเอกสารโบราณที่ได้ทำนายเกี่ยวกับเหตุการณ์แผ่นดินไหวที่เกิดขึ้น

ตามข่าว พระราชวชิรเมธี เจ้าอาวาสวัดพระบรมธาตุนครชุม ในฐานะรองเจ้าคณะจังหวัดกำแพงเพชร "จากการตรวจสอบคัมภีร์ซึ่งถ้าเป็นตัวพิมพ์ก็จะเป็นคัมภีร์เทศเป็นส่วน แต่คัมภีร์ขอมอ่านไม่ออก ส่วนคัมภีร์ทำนายพอที่จะกะความหมายออกบ้างแต่ไม่มาก โดยมีคัมภีร์ ๑ ใบที่เขียนลักษณะเป็นคำทำนาย ซึ่งเขียนขึ้นในปีพ.ศ. ๒๓๘๓ ศก ผ่านมาแล้วถึงปัจจุบันเป็นเวลา ๑๗๔ ปี จารึกไว้ว่าแผ่นดินไหว ๗ คำเดือน ๕ เพลลา ๗-๘ ทุ่ม เทพ ๕๘ ศก โดยในคัมภีร์คำทำนายดังกล่าวยังมีตารางฯ จารึกตัวเลขเป็นภาษาไทย ๑-๘ เต็มไบลาน"

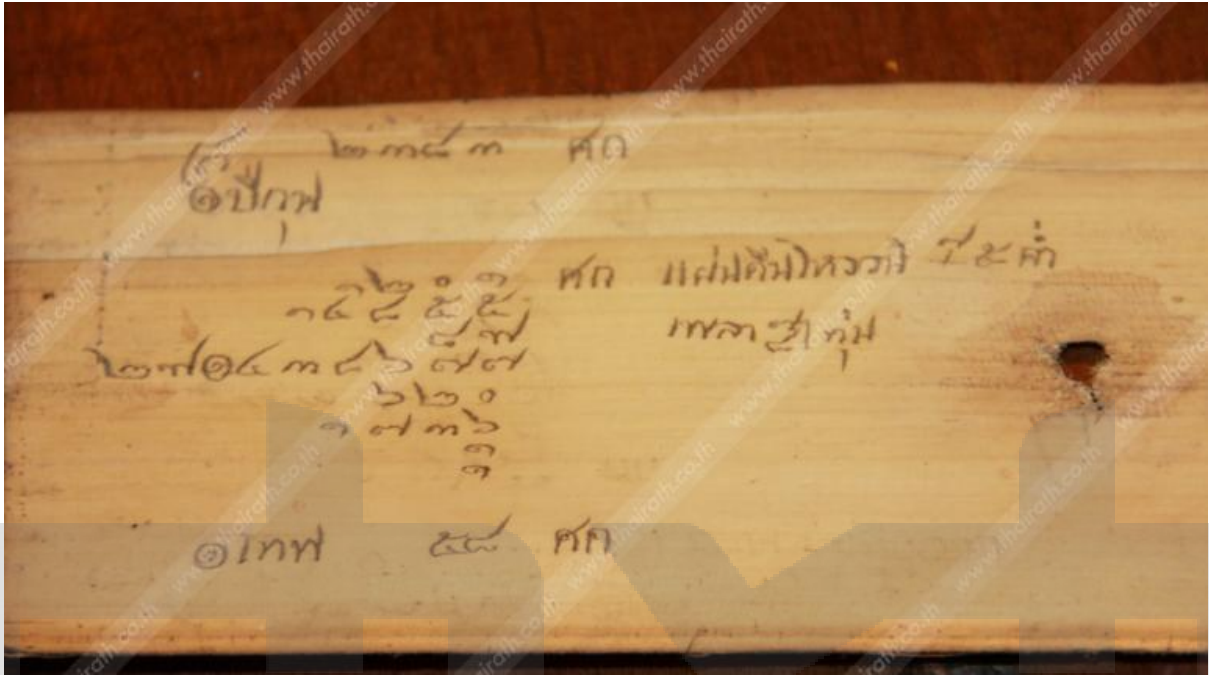
รองเจ้าคณะจังหวัดกำแพงเพชร กล่าวอีกว่า ถ้าเป็นคำทำนายแผ่นดินไหวตามวันเวลาในคัมภีร์ไบลานนี้ ก็จะตรงกับวันที่เกิดแผ่นดินไหวพอดีคือขึ้น ๗ คำ ส่วนเดือนขณะนี้เดือนไทยขึ้นเดือน ๖ แล้ว แต่ถ้านับตามปฏิทินสากลก็เป็นเดือน ๕ ส่วนเวลานั้น ๗-๘ ทุ่ม ไม่ทราบว่าเป็นเวลาไหน แต่ถ้าเป็นคำทำนายแผ่นดินไหวจริงต้องถือว่าตรงและแม่นยำมาก แต่ทั้งนี้ต้องถามผู้รู้เรื่องของภาษาโบราณให้มาช่วยแปลก่อน ส่วนคัมภีร์ไบลานทั้งหมดจำนวนมากนี้จะต้องเก็บไว้ แล้วรวบรวมให้เป็นเรื่องเดียวกันต่อไป เพราะคัมภีร์อายุเกือบ ๒๐๐ ปีแบบนี้หายากมากแล้ว

ที่มาของข่าว <http://www.thairath.co.th/content/421065>

ภาพคัมภีร์ไบลานของทางวัด

ที่มา <http://www.thairath.co.th/content/421065>

ภาพใบลานที่เชื่อว่าได้บันทึกคำทำนายเรื่องแผ่นดินไหว
ที่มา <http://www.thairath.co.th/content/421065>

ในโลกสังคมออนไลน์ก็มีการพูดถึงข่าวการพบใบลานนี้ไปอย่างกว้างขวาง มีทั้งความคิดเห็นที่คิดว่าใบลานนี้เป็นการทำนายเรื่องแผ่นดินไหวจริง และทั้งที่คิดว่าเป็นการเขียนขึ้นมาใหม่เพราะรูปแบบตัวอักษรไม่ตรงกับยุคสมัย และมีอีกหลากหลายความคิดเห็นที่วิพากษ์วิจารณ์กันไป

จากภาพใบลานดังกล่าวจะเห็นได้ว่า มีการเขียนตัวเลขที่เป็นเลขไทยไว้มากมาย แล้วตัวเลขที่ปรากฏบนใบลานเหล่านี้มีที่มาจากไหน? และสื่อความหมายอย่างไร?

เมื่อปริวรรตอักษรไทยโบราณมาเป็นอักษรไทยปัจจุบันแล้วจึงได้ข้อความดังนี้

๑(พร) ปีกุน ๒๓๘๓ ศก

๑๒๐๑ ศก

แผ่นดินไหววัน ขึ้น ๗ ค่ำ เดือน ๕

๑๔๘๕๕

เพลา ๗ ทุ่ม ๘ ทุ่ม

๘๙

๒๗๑ ๔๓๔๖๗๗

๖๒๐

๑๗๓๖

๑

๑

๑ เทพ ๕๘ ศก

บรรทัดแรกคือ “๑(พร) ปีกุน ๒๓๘๓ ศก” อักษรที่ปรากฏอยู่ด้านบนเครื่องหมายฟองมันเป็นอักษรขอมไทยเมื่อถ่ายทอดเป็นอักษรไทยแล้วจะได้คำว่า “พร” อ่านว่า “พระ” ส่วน “ปีกุน” คือ ปีนักษัตรของไทยซึ่งก็คือ ปีหมู และ “๒๓๘๓ ศก” หมายถึง ปีพุทธศักราช ๒๓๘๓ เมื่อได้ลองค้นปีจากปฏิทิน ๑๐๐ ปี พบว่า ปีพุทธศักราช ๒๓๘๓ นั้นตรงกับปีชวด ไม่ใช่ปีกุน แต่ในปฏิทิน ๑๐๐ ปีก็ได้อธิบายถึงเรื่องนี้ไว้ว่า

“ช่วงก่อนปี พ.ศ. ๒๔๘๓ ปฏิทินชุดนี้จะแสดงปีที่คาบเกี่ยวกับ เพราะยังนับวันเปลี่ยนปีใหม่วันที่ ๑ เมษายน เช่น ๒๔๘๒(๒๔๘๑) ซึ่งค่าแรก ๒๔๘๒ เป็นปี พ.ศ. ที่ได้จากปี ค.ศ.+๕๔๓ คือนับ ๑ มกราคมเป็นวันขึ้นปีใหม่ ส่วนค่าในวงเล็บ (๒๔๘๑) เป็นปี พ.ศ.ไทยที่ใช้จริงหรือที่เรียกปี พ.ศ. ในช่วงเวลานั้นๆ ซึ่งนับ ๑ เมษายน เป็นวันขึ้นปีใหม่ ดังนั้นท่านที่ต้องการดูปฏิทินย้อนหลังช่วงเวลาดังกล่าว โปรดทำความเข้าใจหลักการนับปีให้ติก่อน , นอกจากนี้ยังมีช่วง ก่อนปี พ.ศ. ๒๔๓๒ ซึ่งนับวันขึ้นปีใหม่ ตรงกับ วันขึ้น ๑ ค่ำ เดือนห้า(๕) ซึ่งถ้าอยู่ในช่วงวันเวลานั้น อาจนับปี เรียกใช้ หรือเข้าใจไม่ตรงกัน” จากหลักฐานดังกล่าวจึงสันนิษฐานได้ว่า “๑(พร) ปีกุน ๒๓๘๓ ศก” หมายถึง ปีพุทธศักราช ๒๓๘๓ ปีกุน

บรรทัดที่สองคือ “๑๒๐๑ ศก” หมายถึง ปีจุลศักราช ๑๒๐๑ “จุลศักราช” หมายถึง ศักราชน้อย เริ่มต้นภายหลังพุทธศักราช ๑๑๘๑ ปี ดังนั้นถ้าจะแปลงเป็นปีพุทธศักราชก็นำ ๑๑๘๑ ไปบวกกับ ๑๒๐๑ จะเท่ากับปีพุทธศักราช ๒๓๘๒ ที่ปีพุทธศักราชที่ได้ไม่ตรงกับปีด้านบนก็เพราะเหตุผลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงและการนับปีที่ได้อธิบายไว้ข้างต้นนั่นเอง

“แผ่นดินไหววัน ขึ้น ๗ ค่ำ เดือน ๕” หมายถึง มีแผ่นดินไหวในวัน..... ขึ้น ๗ ค่ำ เดือน ๕ ในข้อความนี้ยังขาดตัวเลขบอกวันไป จึงไม่ทราบว่าเป็นวันอะไร เมื่อลองค้นวันข้างขึ้น ๗ ค่ำ เดือน ๕ ปีพุทธศักราช ๒๓๘๓ จากปฏิทิน ๑๐๐ ปีแล้วพบว่าตรงกับ “วันพฤหัสบดีที่ ๙ เดือนเมษายน พุทธศักราช ๒๓๘๓” อ้างอิงจาก <http://www.myhora.com>

ตัวเลขชุดอื่นๆ เป็นตัวเลขที่เกี่ยวกับการคำนวณวัน เดือน ปี ทางโหราศาสตร์ ซึ่งจะขออธิบายตัวเลขเป็นชุดๆ ไป โดยเริ่มจาก “๒๗๑๔๓๖๗๗” ก่อนเป็นอันดับแรก โดยตัวเลข ๒๗๑ ไม่พบว่าจะหมายถึงอะไร แต่สันนิษฐานว่าน่าจะหมายถึงหัวข้อของบันทึก คือหัวข้อที่ยี่สิบเจ็ด

ส่วน ”๔๓๖๗๗” ตัวเลขชุดนี้เป็นตัวเลขของ “หรรคมุ” หมายถึง จำนวนวันที่นับจากวันเถลิงศกของปีที่ตั้งจุลศักราชขึ้นมาจนถึงวันเถลิงศกของปีจุลศักราช เกิดจากการคำนวณดังนี้

เอาเลขจุลศักราชตั้ง	๑๒๐๑ คูณ ๒๔๒๒๐๗ = ๓๕๐๙๔๐๖๗
จากนั้นนำ	๓๕๐๙๔๐๖๗ บวก ๓๗๓ = ๓๕๐๙๔๐๙๘๐
จากนั้นนำ	๓๕๐๙๔๐๙๘๐ หหาร ๘๐๐ = ๔๓๘๖๗๖ เศษ ๑๘๐
จากนั้นนำ	๔๓๘๖๗๖ บวก ๑ = ๔๓๘๖๗๗ เป็นหรรคมุอัตรา

เลขชุดต่อมา “๖๒๐” คือ “กัมมัชพล” เป็นหน่วยเวลาในการโคจรของดวงอาทิตย์ โดยใน ๑ ปีสุริยคติแบบสุริยยาตร์ มี ๒๙๒๒๐๗ กัมมัชพล และ ๑ วันสุริยคติ มี ๘๐๐ กัมมัชพล และ ๑ กัมมัชพลจึงเท่ากับ ๑๐๘ วินาที หรือ ๑ นาที ๔๘ วินาที เลขชุดนี้ได้จากการคำนวณดังนี้

นำเลขเชิงหาร ๘๐๐ ลบกับเศษที่ได้จากการคำนวณหรรคมุอัตราคือ ๑๘๐
๘๐๐-๑๘๐ = ๖๒๐ เป็นกัมมัชพลอัตรา

เลขชุด “๘๘” คือ “อวมาน” เป็นหน่วยการโคจรของพระจันทร์ เป็นส่วนแบ่งย่อยของดิถีหรือเศษของดิถี (ทางจันทรคติ) เกิดจากการคำนวณดังนี้

หรรคณัตตาฐานบน
 ๔๓๘๖๗๗ คูณ $๑๑ = ๔๘๒๕๔๔๗$
 ๔๘๒๕๔๔๗ บวก $๖๕๐ = ๔๘๒๖๐๙๗$
 ๔๘๒๖๐๙๗ หาร $๖๙๒ = ๖๙๗๔$ เศษ ๘๙
 เศษ ๘๙ คือ อวมานัตตา

เลขชุด “๑๔๘๕๕” และ “๑” คือ “มาสเกษฑ์” หมายถึง จำนวนเดือนทางจันทรคติ โดยนับตั้งแต่ปีที่ตั้งจุลศักราช เป็นต้นมาถึงจุลศักราช และ “ดิถี” หมายถึง วันทางพระจันทร์ เป็นการเฉลี่ย ๑ มาสออกเป็น ๓๐ ส่วนเท่าๆ กัน ได้จากการคำนวณดังนี้

การคำนวณ มาสเกษฑ์ และดิถี
 หรรคณัตตาฐานต่ำ ลัพธ์ฐานบน
 ๔๓๘๖๗๗ บวก $๖๙๗๔ = ๔๔๕๖๕๑$
 ๔๔๕๖๕๑ หาร $๓๐ = ๑๔๘๕๕$ เศษ ๑
 ๑๔๘๕๕ เป็นมาสเกษฑ์ัตตา ๑ เป็นดิถีัตตา

เลขชุด “๑๗๓๖” คือ “อุจจพล” หมายถึง รอบการโคจรของอุจจณียของดวงจันทร์ ๑ รอบ = ๓๒๓๒ วัน ได้จากการคำนวณดังนี้

หรรคณัตตาเกษฑ์
 ๔๓๘๖๗๗ ลิป $๖๒๑ = ๔๓๘๐๕๖$
 ๔๓๘๐๕๖ หาร $๓๒๓๒ = ๑๓๕$ เศษ ๑๗๓๖
 ๑๗๓๖ เป็น อุจจพลัตตา

เลข “๑” อันสุดท้าย คือ “วันเถลิงศก” เกิดจากการคำนวณดังนี้

การคำนวณวันเถลิงศก
 ๔๓๘๖๗๗ หาร $๗ = ๖๒๖๘๘$ เศษ ๑
 $๑ =$ วันอาทิตย์ เป็นวันเถลิงศก

การคำนวณตัวเลขชุดต่างๆ เหล่านี้ได้ตัวอย่างการคำนวณมาจากเว็บไซต์

<http://payakorn.net/artcluture/2009/09/11/entry-82>

ส่วนคำว่า “๑เทพ ๕๘ ศก” นั้นเข้าใจว่าน่าจะหมายถึง “รัตนโกสินทร์ศกที่ ๕๘” ซึ่งตรงกับพุทธศักราช ๒๓๘๓

เมื่อได้ความหมายของตัวเลขแต่ละชุดมาแล้วจึงสามารถแปลความในเอกสารใบลานนี้ได้ดังนี้

๑(พร) ปีกุน ๒๓๘๓ ศก

จุลศักราช ๑๒๐๑

แผ่นดินไหววันพฤหัสบดีที่ ๙ เดือนเมษายน ขึ้น ๗ ค่ำ เดือน ๕

มาสเกณฑ์ ๑๔๘๕๕

เพลา ๗ ทุ่ม ๘ ทุ่ม

อวมาน ๘๙

๒๗๑ ทรคุณ ๔๓๔๖๗๗

กัมมชีพล ๖๒๐

อุจจพล ๑๗๓๖

ดิถี ๑

วันเถลิงศก ๑

รัตนโกสินทร์ศก ๕๘

เมื่อพิจารณาจากความหมายของเลขแต่ละชุดในใบลานดังกล่าวแล้ว จึงพอสันนิษฐานได้ว่า เอกสารใบลานนี้เป็นเอกสารที่ “บันทึก” เกี่ยวกับเหตุการณ์แผ่นดินไหวในวันเวลาที่ระบุไว้ มากกว่าจะเป็นเอกสารที่ “ทำนาย” การเกิดแผ่นดินไหวในอนาคต